1853. N°. 118.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 3 OCTOBER.

De Prijs der Courant is f 13 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen uitgegeven.

3 October 1574.

Dat was een blijde, een onvergetelijke morgenstond, die morgenstond van den 3den October 1574! Daar trok, na vier maanden belegerens, de vijand af. En wie was die vijand? de legerbende van den Koning van Spanje, die tevens Graaf van Holland was, maar Spanjaard door geboorte, door opvoeding, door verkeering; die het Nederlandsche volk niet kende, die er geen hart voor had. Hij, de hardvochtige, de achterhoudende, de bekrompene Philips II, was de man niet voor Nederland, dat den vader, Keizer Karel, betreurd had, maar bekommerd den zoon 's vaders troon zag beklimmen, en weldra van dien troon eene dwingelandij zag uitgaan, die al wie prijs stelde op vrijheid, al wie iets te verliezen had, donkere dagen voorspellen deed.

Spoedig braken zij aan. Godsdienstige en burgerlijke vrijheid werd door den onlijdelijksten gewetensdwang, door schromelijke afpersingen en 't begeven van ambten aan vreemdelingen vervangen; vergeefs leverde 't volk eerbiedige vertoogen in, met opsomming zijner grieven en beden tot hare opheffing. De Koning bleef doof voor alle klagten; van lieverlede werd de dwingelandij ondragelijker, 't vertrapte volk ongeduldiger en wanhopender, zoodat het ten laatste opstond en alles waagde om het onschatbaarste te behouden.

De Koning trachtte nu met geweld dien opstand te smoren, een opstand die nog niet overal was doorgebroken, die het nog aan zamenhang en eenheid ontbrak; vele steden, waaronder Amsterdam, waren nog aan den Koning onderworpen. Het afvallige Haarlem was belegerd en ingenomen en had dien afval met gruwzamen moord en plundering vreeselijk geboet.

Zoo moest, zoo zou het ook het wederspannige Leyden gaan, en de Spanjaard rekende er op, dat het vallen zou. Anders was het bij Hem besloten, tegen Wiens hand geen Koning iets vermag.

Hooger en hooger steeg de nood in de benaauwde stad. Van 14000 inwoners die haren toen nog zoo niet vergrooten omtrek bevatte, waren er 6000 door honger en pestziekte bezweken, en 't scheen dat de dood de geheele bevolking binnen weinige dagen tot hasen prooi zou bekomen.

Schoon nog zwak na pas uitgestane ziekte en overkropt van bekommerende zorgen, liet Willem van Oranje niets onbeproefd wat tot verlossing der stad scheen te zullen baten. Hij gaf last om eene vloot van platboomde vaartuigen uit te rusten, aangevoerd door den Admiraal Boisot, met kloeke Zeeuwen bemand en met levensmiddelen beladen; en dijken en dammen te doorsteken om ze van Rotterdam herwaarts aan te voeren.

En ziet, daar steekt de wind op, het water rijst, de vloot nadert; de Spaansche Generaal Valdez vlugt met zijne bezetting uit de schans bij Lammerbrug buiten de Koepoort, en omstreeks des morgens ten acht ure komt de vloot den Vliet binnen.

Alles juicht nu, Leyden is ontzet, Gode zij dank in eeuwigheid!

Dat was een uitkomst, te heugelijker, naar mate de nood ten uitersten toppunt was geklommen; te onverwachter, naar mate de uitredding onmogelijk scheen; te gewigtiger, daar de val van Leyden, als de doodsteek voor de vrijheid, als de voorbode van Nederlands ondergang, was te beschouwen; te heerlijker, als gegeven door Hem die alleen over wind en zee gebiedt.

't Is dan ook geene opgewondenheid van 't oogenblik geweest, 't was de innige overtuiging van het hoogst belangrijke en het bijzonder merkwaardige, waardoor dat Ontzet immer bij de Burgerij in zegenend aandenken gebleven is.

279 jaren zijn voorbijgegaan en nog is die gedachtenis levendig en dierbaar bij allen die Leyden, die Nederland liefhebben; bij allen die bij verschil van godsdienstige belijdenis, van staatkundige inzigten, van stand en betrekking, bij verschil van al wat den eenen onderscheidt en vaak te scherp afscheidt van den ander, toch eensgezind willen zijn in de erkentenis van de hooge waarde eener vrijheid, die onder den zegen des Allerhoogsten steeds het heil van Nederland uitmaakte en het immer moge bevestigen.

Daartoe drage steeds onze vermaarde Hoogeschool, die ten prijs der volharding door Willem I hier gesticht werd, en waaraan zoo vele Vorsten uit het Huis van Oranje hunne hoogere opleiding ontvingen, immer het hare bij.

Reeds den 8sten Februarij des volgenden jaars ingewijd, telde zij dat jaar slechts 2 kweekelingen, het volgende jaar telde men er 14, het derde 26, en nu zijn sedert 8 Februarij l. l. ter rolle onzer Hoogeschool ingeschreven een getal van 140 studenten, als: in de Godgeleerdheid 45 (30 alhier studerende, 15 elders); in de Regtsgeleerdheid 43 (36 alhier stud., 7 elders); in de Geneeskunde 41 (18 alhier stud., 23 elders); in de Letteren 8 (5 alhier stud., 3 elders); in de Wis- en Natuurkunde 3 (alhier stud.).

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 1 October.

Het Academisch Munt- en Penningkabinet heeft van wege 's Rijks Muntcollegie te Utrecht dezer dagen twee gedenkpenningen ontvangen, de een op het bezoek van Z. M. den Koning aan de stad Utrecht, de andere op de bezigtiging door Z. M. van 's Rijks munt aldaar.

— De Arr.-Regtbank alhier heeft op de aanbevelingslijst voor de betrekking van Kantonregter, in de plaats van den Heer Mr. J. B. C. P. Cau, (op zijn verzoek eervol ontslagen), geplaatst: de HH. Mrs. S. Tak, Advokaat en Regterplaatsvervanger alhier; C. J. N. Nieuwenhuis, Kantonregter te Woerden, en H. P. J. Tollens, Kantonregter te Noordwijk.

— Wij vernemen dat onze stadgenoot de Heer A. Oudshoorn, zoo gunstig bekend bij het kunstminnend publiek, voornemens is in het begin der maand November een Concert te geven, waarvan wij het programma met verlangen te gemoet zien.

— Bij eene wet van den 31sten Augustus 1853, is aan den Heer Hermann Schlegel, Conservator van 's Rijks Museum te Leyden, geboren te Altenburg (Hertogdom Saksen-Altenburg), wonende alhier, de hoedanigheid van Nederlander verleend.

— De inspectie der verlofgangers, die in deze maand zou moeten plaats hebben, is tot Mei a. k. uitgesteld.

— De Nederl. Handelmaatschappij zal op den [illegible] dezer te Amsterdam onderhands aanbesteden, het leveren van [illegible]

— Men verneemt nog onderscheidene bijzonderheden omtrent de schade, die de storm van op ll. Maandag heeft veroorzaakt; zoo zijn bij het dorp Papendrecht meer dan 60 koeijen door het water verzwolgen, van welke 12 van éénen boer, die daardoor zijn bestaan heeft verloren. In onderscheidene dijken zijn doorbraken ontstaan, onder anderen in den vóór 3 jaren nieuw aangelegden dijk te Ossenisse bij Hulst. Uit Capelle in de Langstraat wordt thans met zekerheid gemeld dat in de verschillende polders van den Biesbosch, onder Werkendam, eene menigte werklieden vermist worden, die zeker hunnen dood in de golven gevonden hebben. Twee arbeiders uit het naburig Waspik zagen in de verte 14 menschen met den dood worstelen door den storm was het onmogelijk hulp te verleenen. Twee boerenzoons uit het Land van Heusden zijn uitgegaan om paarden te halen voor de markt te Brakell, en mede verdronken. Wij vernemen, zag men elders op eene hooimijt gevlugt, tot eindelijk het water eene ongekende hoogte bereikte en de hooimijt deed kantelen, zoodat de ongelukkigen, na nog eenigen tijd gezwommen te hebben, verdwenen. Zeer waarschijnlijk is het getal der verongelukten grooter, daar tusschen Werkendam, Dordrecht en Geertruidenberg eene hooge blanke zee is, en juist in die polders de meeste arbeiders gevonden werden. Aan den Drimmelenschen dijk vond men 46 doode koeijen aangedreven; het aantal paarden, koeijen, schapen en varkens die verdronken zijn, is onbekend, maar naar berekening onzaggelijk groot. De schade is onberekenbaar. Men kon de paardeboonen met maten opscheppen aan de kant van den dijk, daar dit artikel in de polders juist gemaaid was en de ontzaggelijk groote hoeveelheid hiervan thans geheel verloren is.

Ook verneemt men nog van vele schepen, die verongelukt, gestrand of met schade de havens zijn binnengeloopen.

— Te Rotterdam zijn den 28sten aangegeven 21 cholera-lijders, 18 overleden, 11 hersteld; den 29sten 25 lijders, 18 overleden, 7 hersteld.

— Te Gouda, waar reeds 86 personen door de cholera zijn aangetast, 53 overleden, 8 hersteld en 35 in behandeling, was de ziekte merkelijk aan het afnemen; den 28sten waren slechts 5 personen aangetast.

— Te Hellevoetsluis zijn wederom door den Raad twee Wethouders benoemd, die echter weder bedankt hebben.

— Met de Heer J. v. Leeuwen te Delft, maar de Heeren J. J. v. Leeuwen, H. en M. v. d. Bergh te Rotterdam hebben vergunning gevraagd tot het in de vaart brengen van eene schroefstoomboot tusschen Rotterdam en den Haag.

— Op de den 28sten Sept. te Gouda gehouden kaasmarkt gold de 50 Ned. ℔, juist zooveel als vóór een jaar de 100 Ned. ℔. De prijzen waren van ƒ 20.— ƒ 27.50.

— Tot Ingenieur-Directeur bij den Aken-Maastrichtschen-Spoorweg, welke den 15den dezer met veel plegtigheid zal geopend worden, is benoemd de Heer M. J. Piepers, vroeger Adsistent-Directeur bij den Hollandschen spoorweg.

— Op de paardenmarkt te Leerdam den 28sten September gehouden, waren 1600 paarden aangebragt; er was veel handel met Fransche en Belgische kooplieden vooral in remonte-paarden; ook werden jonge en boere-paarden graag verkocht.

— Het *Weekbl. van het Regt* berigt, dat de Arr.-Regtb. van Amsterdam regtsingang heeft verleend tegen den Heer S. A. Dwars, te Amersfoort, met bevel tot dagvaarding in persoon, wegens het schrijven en ten publieke uitgave afstaan en verkoopen van een pamflet getiteld: *de vermakelijke curieuse Roomsche poppenkast* (*Rarekiek*), in Junij of Julij 1853 te Amsterdam uitgegeven bij R. P. van Cittert.

— Uit het jaarlijksch verslag wegens het Instituut voor Doofstommen te Groningen blijkt, dat het op 1° Januarij ll. telde 2,885 leden, en dus 34 leden in vergelijking met het vorige jaar had aangewonnen. In 1852 waren 14 nieuwe kweekelingen aangenomen en 13 ontslagen; voor dit jaar waren er 19 opgeroepen. Gedurende het 63-jarig bestaan van het Instituut hadden 604 kweekelingen het verlaten, als bekwaam om in de maatschappij te verkeeren.

— Het plan eener particuliere maatschappij om tegenover Antwerpen eene nieuwe handelsstad te bouwen, is, bij het Belgische gouvernement onderzocht en van zoo veel gewigt geacht dat het aan de beoordeeling der gewestelijke Overheden is onderworpen, die bij eene Ministeriële aanschrijving van den 15den dezer maand uitgenoodigd zijn met spoed hun gevoelen daarover te doen kennen.

's GRAVENHAGE, 1 October.

Bij Koninklijk besluit van 19 Sept. is ten laste van den Staat aan Jhr. Mr. M. P. H. Strens, voormalig Minister van Justitie, een pensioen verleend van ƒ 1,445 's jaars, op grond van art. 8 en 11 der wet van 9 Mei 1846 en van art. 1 §§ *e* en *f* der wet van 3 Mei 1851.

— Z. M. heeft aan de Commissie der Tweede Kamer, die Hem het adres van antwoord op de Troonrede overbragt, gezegd: Mijne Heeren! Ik verzoek U aan de Kamer uit Mijnen naam de verzekering te geven, dat haar adres Mij zeer welgevallig is geweest. Ik merk met genoegen op, hoe zeer de Kamer prijs stelt op wederkeerig vertrouwen tusschen Vorst en Volk, op de bevestiging der banden, die Nederland en Oranje sedert eeuwen onafscheidbaar aaneenhechten. De Kamer houde zich overtuigd, dat hare gevoelens weerklank bij Mij vinden, en bijzonder door Mij worden gewaardeerd.

— Naar men verneemt is 's Konings Adjudant, de Majoor van Heemskerk, met depêches voor Z. K. H. Prins Hendrik, naar Luxemburg vertrokken.

— Naar men verneemt heeft Z. M. de Koning dezer dagen een besluit genomen, waarbij wordt bepaald, dat het kostuum, waarin de leden der Provinciale Staten, die zulks mogten verlangen, bij plegtige gelegenheden kunnen verschijnen, zal bestaan in: een gesloten rok van donkerblaauw laken of cachemire, met witte knoopen, voorzien met het wapen der provincie; de kraag en opslagen geborduurd met zilveren Oranje en eikentakken, ter breedte van vier duimen; de pantalon van dezelfde kleur en stof; staande degen met zilveren of stalen gevest; driekanten hoed met zwarte liggende pluimen; zilveren lis, de knoop als aan den rok, en Oranje-kokarde. De Griffiers dragen, des verkiezende, hetzelfde kostuum, doch met een borduursel ter breedte van drie duimen.

— H. M. de Koningin-Moeder heeft weder hare halfjarige gift van ƒ 500 doen toekomen aan het Burger Weeshuis te Amsterdam, met het bepaalde doel, dat de weeskinderen meer vleesch tot voeding ontvangen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 29 September.

Het smaldeel van den Admiraal Corry heeft last bekomen, om naar de Middellandsche zee te vertrekken.

— De berigten uit de fabriekdistricten over de afgeloopen week doen zien dat de jongste maatregelen der Bank, gepaard met de te Londen wegens de politieke aangelegenheden van Europa heerschende ongerustheid, eene merkbare uitwerking hebben gehad, niet alleen tot stuiting der uitzending van scheepsladingen koopwaren op speculatie, maar ook door de fabrikanten over het algemeen tot het besluit te brengen om niet langer toe te geven aan de eischen om hooger arbeidsloon, die in den laatsten tijd met elke inwilliging onredelijker geworden zijn.

— Ten gevolge der verhooging van het disconto, gepaard aan het ontvangen van minder gunstige berigten uit Australië, is de Australische handel plotseling flaauw of althans veel minder levendig geworden. De drukke uitzending van goederen naar Australië is gestuit, en daar de aanvrage naar scheepsruimte afneemt, is de scheepsvracht aanmerkelijk gedaald, terwijl nog verdere daling verwacht wordt.

— De Afrikaansche stoomboot-maatschappij heeft besloten eene stoomvaart aan te rigten tusschen Londen en Marokko, die Gibraltar en Tanger zullen aandoen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 September.

Het ongunstig weder blijft den Keizer en Keizerin op hunne reis vergezellen; een uur voor dat zij te St. Omer aankwamen, waren door eene hoos in die stad alle toebereidselen voor hunne ontvangst vernield.

— Meer dan 600 Polen zouden zich hebben aangemeld bij de Turksche Legatie, om in geval van oorlog in het Turksch leger tegen Rusland te dienen.

SPANJE.

MADRID, 25 September.

Sedert lang en vooral sedert het optreden van den Heer Bravo Murillo en zijn Ministerie, werden de Staatsambten meer naar gunst dan naar verdiensten begeven, zoodat de meeste posten met onkundige lieden bezet waren. Van daar eene voorbeeldelooze verwarring en achteloosheid in het bestuur, en minachting voor Staatsambtenaren. Bij een door al de te Madrid aanwezige Ministers onderteekend besluit is thans bepaald, dat elk die een Staatsambt begeert, zich aan een streng examen moet onderwerpen; en wie daarbij blijkt niet al de vereischte hoedanigheden te bezitten, zal niet verder in aanmerking genomen worden. Het nieuwe Kabinet kon geen beter middel kiezen om de achting van het publiek te verwerven. Verder bepaalt het besluit dat ambtenaren op wachtgeld, het overige gelijkstaande, in de eerste plaats zullen worden benoemd. Men verwacht algemeen een besluit tot spoedige bijeenroeping der Cortes en programma van het Ministerie.

— Den Maarschalk Narvaez is verlof gegeven om weder in Spanje terug te keeren, waaruit de Hof-kuiperijen dien bekwamen Staatsman sedert lang hadden verbannen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 29 September.

Prins Frederik der Nederlanden is hier eergisteren aangekomen, begeeft zich naar Muskau, zal van daar hier terugkomen, om den geboortedag des Konings te vieren en dan naar 's Gravenhage terugkeeren.

— Te Biebrich is het huwelijk voltrokken van den regerenden Vorst van Waldeck met Prinses Helena van Nassau.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 27 September.

Men verzekert dat Oostenrijk pogingen zal aanwenden om den Paus bij te staan in het nemen van maatregelen, om den hagchelijken toestand van den Kerkelijken Staat te verbeteren, en Pius IX hoe eer hoe liever van den Franschen invloed te verlossen.

— Op den spoorweg over den Semmering tusschen Mürzzuschlag en Baierbach is den 24sten in bijzijn van den Oostenrijkschen Minister voor Baumgartner een eerste proefrid gedaan. De weg in den grooten tunnel van 200 roeden werd in 5 minuten afgelegd. Daarna werden nog 3 tunnels, als een van 106, een van 234 en een van 200 roeden doorgetrokken. Deze proeftogt is in allen deele naar wensch afgeloopen. Deze hoogst belangrijke onderneming is thans zoover voltooid, dat de weg waarschijnlijk nog in de maand October tusschen Mürzzuschlag en Gloggnitz geopend zal kunnen worden.

RUSLAND.

Bij gelegenheid dat de Keizer op zijne reis naar Olmütz, te Moscau aankwam, is hij daar door den Aartsbisschop met de volgende aanspraak begroet:

»Zeer Godvreezende vorst, de regtgeloovige kerk heeft steeds tot u opgezien als tot haren verdediger; maar thans, vooral straalt uwe magt haar in de oogen. Gij hebt u opgeheven met wapenklank; dit heeft de almagt van uw keizerlijk magtwoord nog verhoogd; en de schrik dien uwe krijgsvaan onder de buitenlandsche mogendheden heeft verspreid, geeft ons de zekerheid dat uw doorluchtig magtwoord over des vijands magt zal zegepralen even gelijk uwe wapenen.

»Met ontzag opziende tot de hooge vlugt uwer gedachten, verheffen wij ons gemoed in des gebede tot den Schepper, die de gekroonde hoofden beschermt., Heer des hemels! de kracht der vorsten is van U."

VEREENIGDE STATEN.

NEW-YORK, 17 September.

Op de graanmarkt zijn, ten gevolge van de jongste berigten uit Europa, de prijzen beginnen te dalen.

— Er zijn berigten ontvangen van de Ingenieurs die voor het plan eener spoorweglinie naar de Stille Zuidzee het terrein in eene noordelijke rigting opnemen. Hun verslag is over het algemeen nog gunstiger voor de uitvoering van het grootsche plan dan verwacht werd. Het behelst verder vele belangrijke bijzonderheden omtrent de eindelooze wildernissen die zij doorgetrokken zijn. Dikwerf werd hun togt gedurende een aanmerkelijken tijd gestuit door de ontmoeting van tallooze kudden buffels; soms, als zij over eene verhevenheid in de onafzienbare grasvlakten kwamen, zagen zij voor zich als 't ware eene zee van vleesch, scharen hoornvee zich uitbreidende zoo ver het oog reikte, en naar raming wel uit een half millioen stuks bestaande.

CHINA.

Volgens de jongste berigten van daar schijnen de Tartaarsche troepen geheel moedeloos, terwijl het hof van Peking niet alleen met geldgebrek heeft te worstelen maar ook met de gevolgen der schaarschheid van levensmiddelen, die zich mede in de hoofdstad begon te doen gevoelen en die steeds drukkender scheen te moeten worden, dewijl de landstreken waaruit de hoofdstad vooral van levensmiddelen pleegde te worden voorzien, in de magt der opstandelingen waren.

OOST-INDIË.

BATAVIA, 6 Augustus.

De Gouverneur-Generaal heeft zijn reis over Java vervolgd; den 24sten was hij naar Japara vertrokken, na Cheribon, Tagal, Pekalongan en Samarang te hebben bezocht.

— Tijdingen van Palembang, op Sumatra, in de *Javasche Courant* tot den 16den Julij loopende, houden in, dat aldaar zoowel als in de benedenlanden, eene gewenschte rust heerschte.

— Den 1sten Julij is de nieuwe Gezaghebber van de Lematang Ilier en het tijdelijk garnizoen te Moeara Enim geïnstalleerd, en den 3den is de Resident en Militaire Kommandant de Brauw over land door de Boven-Enim en de Boven-Ogan naar Bato Radja Ogan getrokken, tot het doen eener inspectie over die streek, alwaar sedert 1830 geen Resident was geweest.

— In de Moesie-districten waren sedert Februarij jl. reeds ingenomen p. m. 800 geweren, waaronder eene groote helft nieuwe Engelsche, welke door Djambie en de Rawa's werden binnengevoerd. Alleen in de Marga Senja Dessa werden 170 geweren en eene menigte kruid, afkomstig van Djambie, opgehaald.

De Makkakan bleef nog onwillig; doch eene militaire vertooning zou waarschijnlijk voldoende wezen, om die landstreek weder in onderwerping te brengen.

— Uit Benkoelen, op Sumatra, leest men de volgende Berigten, die tot den 11den Julij loopen: Eene kolonne, sterk 178 Onderofficieren en manschappen, onder aanvoering van eenen Kapitein, had zich den 18den Junij naar de onrustige districten begeven.

De adsistent-resident van Benkoelen vergezelde die magt.

Den 20sten kwam het bij Kajoe Harang tot eene ontmoeting met den vijand, die, naar gissing 300 man sterk en met lansen gewapend, de kolonne met een luid geschreeuw te gemoet liep, maar zoo wel ontvangen werd, dat hij in aller ijl de vlugt nam, met achterlating van een 20-tal dooden en gekwetsten.

Bij deze gelegenheid werd een onzer inlandsche soldaten, door een ongelukkig schot van een zijner kameraden, doodelijk getroffen.

Dit was het eenig verlies dat de kolonne leed, die vervolgens door de oproerige districten trok, eenige gevangenen maakte en de doessons, die met Radhen Penatap Alam gemeene zaak hadden gemaakt, in de asch legde.

Een bekend aanhanger van dezen muiteling, Radhen Koening genaamd, die zich voor een heilige en onkwetsbare had uitgegeven en ook in onze handen was gevallen, werd, tot voorbeeld voor anderen, gefusilleerd, ook omdat zijne overbrenging naar Benkoelen met veel moeijelijkheden zou gepaard hebben moeten gaan.

Den 28sten was de kolonne ter hoofdplaats Benkoelen terug, zonder eenige verdere ontmoetingen met den vijand te hebben gehad.

— Te Cheribon, Menado en op Banda waren in Junij en Julij wederom schokken van aardbeving waargenomen, die echter geene schade hadden berokkend.

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft goedgekeurd de door de Kerkeraden der Herv. Gemeenten te Schiedam, Noordwijk aan Zee, 's Heerenhoek, en door dien der Rem. Herv. Gemeente te Zevenhuizen uitgebragte beroepen op Ds. H. Steenberg Jr. te Dirksland en de Candidaten W. Petri, G. de Wildeman van Lakerveld Kellermann en H. L. Kruseman.

STADS BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN brengen bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat op heden van den Controleur der Directe belastingen alhier zijn ontvangen, twee op den 27sten der vorige maand invorderbaar verklaarde Kohieren, over het dienstjaar 1853 en 1854, het eene wegens de Personele belasting, bevattende de gevraagde Schattingen der Wijken V, VI, VII en VIII, en het andere betrekkelijk het Patentregt, eerste kwartaal, terwijl beide Kohieren op heden aan den Ontvanger der Directe Belastingen zijn verzonden.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.

LEYDEN, 1 October 1853. VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

BROODZETTING

Voor de Gemeente *Leyden*,

Ingaande Maandag den 3den *October* 1853.

Maximum van den prijs, waar *niet boven*, maar *wel beneden* zal mogen worden verkocht, ingevolge Koninklijk Besluit van den 23sten April 1843, (*Staatsblad* No. 13).

Het Roggebrood, van zuivere Rogge gebakken, wegende drie Nederlandsche ponden, op	42	Cents.
Een pond vijf oncen, op	21	»
Het Tarwebrood, beste soort, wegende een Nederl. pond, op	36	»
Vijf oncen, op	18	»
Het Franschbrood van een Nederl. pond, op	36	»
Vijf oncen, op	18	»
Het Huisbak, wegende een Nederl. pond, op	31	»
Vijf oncen, op	15½	»
Het minste soort of zoogenaamd krop uit de zak, van een Nederl. pond, op	25	»
Vijf oncen, op	12½	»

Alles gebakken overeenkomstig art. 2 van het Reglement op het bakken en verkoopen van brood, gearresteerd den 5den September 1846.

En zal deze door plaatsing in de Leydsche Courant worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente Leyden,

De Burgemeester VAN LIMBURG STIRUM.

LEYDEN, 29 September 1853. De Secretaris v. PUTTKAMMER.

ADVERTENTIËN.

Ondertrouwd: A. OWEL, Wedr. van A. VAN DER WAAG, EN M. E. VAN DER WAAG.

LEYDEN, 30 September 1853.

Eenige Kennisgeving.

Voor de vele bewijzen van belangstelling, betoond bij gelegenheid van ons Huwelijk, betuigen wij, ook namens onze wederzijdsche Betrekkingen, onzen opregten dank.

E. S. LANGEMEYER,

LEYDEN, 30 September 1853. E. M. LANGEMEYER, VAN WENSEN.

Ter gelegenheid der herinnering aan het ONTZET DER STAD LEYDEN.

ROOM- EN KOFFIJHUIS DE VINK,

Zondag 2 October 1853,

HARMONIE-MUZIEK

EN

GROOT SCHITTEREND KUNST-VUURWERK,

VERVAARDIGD DOOR DE HEEREN

J. VAN LEEUWEN EN ZOON,

Kunstvuurwerkmakers te Haarlem.

De Programma's zijn door de groote en kleine Billetten bekend gemaakt. Entrée voor een HEER en DAME 25 Cts, meerdere DAMES 25 Cts ieder. De Muziek zal ten 6 ure aanvangen en het Vuurwerk precies ten 9 ure worden afgestoken.

☞ Het Vuurwerk zal in den Tuin worden afgestoken, zoodat niemand dan de zich in den Tuin bevindende Personen er het gezigt van zullen hebben.

RINGRIJDEN AAN HET WARMONDER HEK,

op Donderdag den 6den October aanstaande, des Voormiddags ten 11 ure, naar Prijs en Premie. En des avonds ten 6 ure KOLFPARTIJ naar Prijs en Premie. A. P. PAPOT SEN., *Kastelein*.

De HOOFD-DIRECTIE van de *Leydsche Maatschappij van Weldadigheid* maakt aan de Bijdragende en Medewerkende Leden bekend, dat de Algemeene Vergadering, tot het doen van **Verslag** en **Rekening** over het laatste **BOEKJAAR** enz. zal worden gehouden op Zaturdag den 8sten October 1853, des namiddags ten *twee* ure in de Kerk der Doopsgezinden.

Namens de Hoofd-Directie,

M. A. KLUIT, *Secretaris*.

Bij vonnis van de Arr.-Regtbank van den 30sten Sept. jl., is verklaard in **Staat van Faillissement** MARIA VAN DIJK, Wed. PIETER QUAADGRAS, *Behanger en Huisvermer*, ingaande den 28sten jl. Tot Regter-Commissaris is benoemd de Edel-Achtb. Heer Mr. J. VAN OUTEREN, tot Curator de Ondergeteekende. Mr. A. SCHMIDT.

SCHEIDING VAN TAFEL EN BED.

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, van den zesden September 1800 drie en vijftig, is ten verzoeke van CATHARINA COLLET, *Winkelierster*, te *Leyden*, uitgesproken de **Scheiding van Tafel en Bed** tusschen haar en haren man JAN HENDRIK ROMAN, mede te *Leyden* woonachtig.

Geschiedende hiervan aankondiging ter voldoening aan Art. 828 van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering.

De Procureur voor de Verzoekster geoccupeerd hebbende,

Ten dezen kosteloos geprocedeerd. A. W. DILLIE.

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, van den 15den Februarij 1853, op de expeditie in debet geregistreerd den 8sten Maart daaraanvolgende, is uitgesproken **Scheiding van het Huwelijk** tusschen CORNELIA VAN DER HEYDEN, zonder beroep, wonende te *Gouda*, als Eischeresse, en DIRK VONK, *Voerman*, te *Nieuwkoop*, als Gedaagde.

De Procureur occuperende voor de Eischeresse,

(*Kosteloos.*) F. BOOY Fz.

AAN DE BLOEM-LIEFHEBBERS.

De Ondergeteekende heeft de eer op schriftelijke aanvragen *franco aan huis* te bezorgen (tot *Leyden*) **BLOEMBOLLEN** voor de Kamer, als:

12 HYACINTHEN, in 6 soorten dubbele } op Naam.
4 » » 4 » enkele }
10 TULPEN, enkele Duc van Tol.
6 » dubbele dito.
6 » » Tournesols
4 TROSNARCISSEN.
50 CROCUSSEN, in diverse Kleuren. Gezamenlijk in een Paket voor *f* 5.—.

VOOR DEN BLOEMTUIN.

100 TULPEN, in gemengde Kleuren.
100 ANEMONEN, dito dubbele.
100 CROCUSSEN, dito.
100 RANONKELEN, dito dubbele. Gezamenlijk in een Paket voor *f* 5.—.
Ook halve Paketten worden bezorgd. Adres den Bloemist

A. OUTSHOORN, te *Oegstgeest*.

DIRECTEUREN der HALLE van Manufacturen, geheel of gedeeltelijk van Wolle zamengesteld, brengen bij deze ter kennis van Heeren Fabrikanten, dat de inlevering van de goederen die op de Lakenhal worden gebragt om gepreut, gemeten of waarvan de weef-attesten moeten ingeschreven worden, tot nadere aankondiging voorloopig zal plaats hebben in eene der zalen in het Catharina-Gasthuis op de Aalmarkt.

Namens Directeuren,
J. C. BUCAILLE, *Pres.*

MANUFACTUREN EN MODES

VAN

D. WAFELBAKKER.

Ontvangen voor het naderende saisoen, eene groote keuze CHÂLES en CHÂLES-LONGS, in alle soorten en kwaliteiten, alsmede eene rijke sortering der nieuw uitgekomen Stoffen.

PARAPLUIES EN PARASOLS.

De Ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat hij, van het Kort Rapenburg, naar de Breedestraat, schuins over het Stadhuis verhuisd zijnde, op heden zijn Winkel heeft geopend, en ruim voorzien is van alle soorten van PARAPLUIES, PARASOLS, WANDELSTOKKEN en alle soorten van CORSET-BALLINEN; verzoekende eens ieders gunst en aanbeveling, belovende een allezins solide en prompte bediening.

LEYDEN, 1 October 1853. B. KORTHALS.

REGENTEN VAN HET MANNEHUIS TE LEYDEN zullen op Maandag den 10den October 1853, des namiddags ten 6 ure, aan de minst Inschrijvenden **aanbesteden:**

De levering van de navolgende Artikelen, benoodigd van den 15den October 1853 tot en met den 31sten Julij 1854, als: *Aardappelen, Grutten, Bruine Boonen, Havergort, Rijst, Bundsleesch, Rundvet, Zoutevisch, Zout, Peper, Koffij, Koffij-Siroop, Gebuttermelk, Zoetemelk, Wortelen, Witte Kool, Knollen, Spinazie, Groote Boonen, Seldery, Kervel en Zuurkool.*

Van den 4den October tot op den dag der Aanbesteding, zijn de Monsters en Voorwaarden ter inzage aan voornoemd Gesticht.

De Billetten zullen in tegenwoordigheid der Inschrijvers worden geopend, terwijl de Aanbesteders zich de Gunning voorbehouden.

Alleen zij worden als Inschrijvers opgeroepen die Leden zijn van de Nederduitsch-Hervormde Gemeente.

P. J. ZUURDEEG Jz., *President.*
H. ZAALBERG, *l. Secretaris.*

VRIJWILLIGE VERKOOPING,

bij Opbod en Afslag.

op Donderdag den 20sten October 1853, des morgens ten elf ure, ten huize van den Kastelein G. OTTEN, aan 's Molenaarsbrug, onder *Oudshoorn*, van:

N° 1. Eene kapitale BOUWMANSWONING en aanhorigheden, benevens ruim 27 Bunders uitmuntend WEI-, HOOI- EN BOUWLAND, staande en gelegen in den drooggemaakten Polder van *Hondsewoude*.

Zijnde verhuurd tot Kersmis 1861, aan CORNELIS KORRSIER, tegen *f* 830.— 's jaars.

N° 2. Diverse perceelen WEI- EN HOOILAND, gelegen als voren, groot 8 bunders en 70 roeden.

Zijnde verhuurd aan de Wed. NOORMAN, tot Kersmis 1855, tegen *f* 275.— 's jaars. **Zijnde beide perceelen geheel Tiendvrij.**

Alles breeder bij aangeplakte Billetten omschreven.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY, Nz., te *Leyden*, alwaar *acht* dagen vóór de Veiling de Voorwaarden van Verkoop met de Bewijzen van Eigendom en verdere documenten ter lezing zullen liggen.

OPENBARE VERKOOPING,

op Regterlijke Autorisatie,

ten Huize van den Kastelein G. OTTEN, aan 's Molenaarsbrug, onder *Oudshoorn*, op Donderdag den 20sten October 1853, bij Opbod en Afslag, des voormiddags ten 11 ure, van:

Eene hechte en sterke BOUWMANSWONING, genaamd *Vrijgeboren*, met Zomerhuis, Koe- en Paardenstalling, Korenmolen, groote Schuur, Varkenshok, twee Hooibergen en verder Getimmerte, Erf, Werf, Boomgaard en diverse Perceelen goed, degelijk en welbegemaakt WEI- EN HOOILAND, alles gelegen bij en aan elkanderen onder *Ter Aar* in den Hoef- en Schoutenpolder, bij het Kadaster bekend Sectie C. N°. 87 tot en met 115, 117 en 118, ter grootte van 31 bunders, 20 roeden en 7 ellen.

Zijnde Verhuurd de Landen tot Kersmis 1856, en de Woning, Erf en Werf tot den 1 Mei 1856, voor *f* 1050 'sjaars.

Alles breeder bij aangeplakte Billetten omschreven.

Het voorschreven Perceel kan dagelijks worden bezigtigd, terwijl nadere informatiën te bekomen zijn ten Kantore van de Notarissen D. N. ROSKES en A. B. BARKEY Nz. te *Leyden*, alwaar de Bewijzen van Eigendom en kadastrale Kaart, met de Voorwaarden van Verkoop, 14 dagen vóór de Veiling ten Kantore van eerstgenoemden Notaris ter lezing liggen.

TE KOOP:

eene TILBURY, te bevragen bij W. VAN BAARSEL, *Rijtuig-* en *Zadelmaker*, in het Noordeinde.

VERKOOPING *in de Stads-Bank van Leening te Leyden*, op Dingsdag den 18den October 1853, des Voormiddags ten 10 ure, van VERSTANE PANDEN, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand Junij 1852.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des Voormiddags van 10 tot des Namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

Dingsdag namiddag 4 October, ten vijf ure, zal de Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK alhier verkoopen de Boeken in *Folio* en *Quarto*, betreffende OOSTERSCHE LETTEREN, GODGELEERDHEID, KERKVADERS en KERKELIJKE GESCHIEDENIS.

BEURTSCHEPEN.

LADING LIGGENDE TE LEYDEN IN DE HAVEN.

naar *Zwolle*,	Maandag	3	October	12	uur, Schipper	R. RIDDERIKHOFF.
» *Alkmaar*,	Woensdag	5	»	10	» »	L. KROON.
» *Sneek*,	»	5	»	11	» »	S. DE VRIES.
» *Deventer*,	Donderdag	6	»	12	» »	H. J. BOSCH.
» *Zutphen*,	»	6	»	12	» »	J. DE HAAS.
» *Kampen*,	»	6	»	12	» »	R. ROZENDAAL.
» *Apeldoorn*,	»	6	»	12	» »	H. VAN TRIEST.
» *Hoorn*,	Vrijdag	7	»	10	» »	L. RAIER.

☞ Alle Goederen zullen desverkiezende bij den Besteller C. VAN DORSTEN, in 't Veerhuis tot de eerst afvarende gelegenheid aangenomen worden, als voor geheel *Noordholland, Gelderland, Overijssel, Friesland, Groningen, Drenthe, enz.* De Vertrek-uren zijn opgegeven, volgens de Reglementen, echter komen sommige schepen wel eens later door.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 1 October. Van *f* 49 tot *f* 52.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 1 October.

Oude witte Tarwe *f* 13.50 tot *f* 14.50. Nieuwe Tarwe *f* 13.50 tot *f* 14.50. Oude Rogge *f* 9.50 tot *f* 9.80. Nieuwe Rogge *f* 9.80 tot *f* 10.30. Gerst *f* 6.80 tot *f* 7.00. Haver *f* 4.00 tot *f* 4.60. Paardeboonen *f* 7.50 tot *f* 7.80. Duiveboonen *f* 8.00 tot *f* 8.50.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 30 September.

		Laagst.koers.	Hoogst.koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$61\frac{5}{8}$	$62\frac{1}{8}$	$62\frac{1}{8}$
Dito Certificaten	3 »	$74\frac{1}{2}$	$74\frac{5}{8}$	$74\frac{5}{8}$
Dito dito	4 »	$93\frac{1}{2}$	$93\frac{7}{8}$	$93\frac{1}{2}$
Amortisatie Syndicaat	$3\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$ »	—	—	—
O. I. Leening	4 »	$93\frac{3}{4}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg	—	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$ »	100	—	—
Haarlemmermeer	5 »	100	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3 »	$69\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito	5 »	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5 »	107	—	—
Dito dito 1828 en 1829	5 »	106	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 »	$97\frac{1}{4}$	$97\frac{1}{2}$	—
Dito 1840	4 »	—	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	4 »	$90\frac{3}{4}$	—	—
Dito dito Nieuwe	4 »	$90\frac{1}{4}$	—	—
Inschrijving in Assign.	6 »	—	—	—
Certificaten van dito	6 »	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 *f*	160	$160\frac{1}{2}$	—
Dito Obligatiën	4 »	$84\frac{5}{8}$	—	—
SPANJE, Obligatien	à 1 pCt.	$21\frac{7}{8}$	$22\frac{1}{4}$	$22\frac{1}{8}$
Dito Obligatiën	3 »	$46\frac{1}{4}$	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3 »	$41\frac{11}{16}$	$41\frac{7}{8}$	$41\frac{13}{16}$
Bewijzen Coupons		$5\frac{3}{8}$	$5\frac{1}{2}$	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5 »	—	—	—
Dito	4 »	70	—	—
Dito Metall.	5 »	$79\frac{1}{2}$	$80\frac{1}{8}$	—
Dito Nieuwe	5 »	$93\frac{1}{2}$	93	93
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$ »	$41\frac{1}{16}$	$41\frac{1}{4}$	—
BELGIE, Banc.	$2\frac{1}{2}$ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	$2\frac{1}{2}$ »	51	—	—
BRAZILIË, 1843 200 £	5 »	97	—	—
PORTUGAL, te Londen	3 »	$38\frac{1}{4}$	$38\frac{1}{8}$	$38\frac{1}{16}$
Dito dito	4 »	—	—	—
VENEZUELA,	$3\frac{1}{2}$ »	$33\frac{1}{2}$	—	—
MEXICO,	3 »	$22\frac{9}{16}$	$23\frac{1}{4}$	—
AMERIKA, Bankactiën		$4\frac{5}{8}$	—	—

Koers van het Geld. Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie 3 pCt. Wissel-Disconto 2.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.